Mogen wij dus in deze maand van *alle leden* en *abonné's* een nauwkeurige opgave van voorletters, naam, adres, qualiteit en onderwerp van studie tegenmoet zien? Ieder is natuurlijk vrij om dat te melden wat hij in de ledenlijst wil opgenomen hebben

Het adres der redactie is allen bekend (D. DE VISSER SMITS, *Koningsplein Noord binnen I, Weltevreden).*

Punt drie van de agenda betreft het verschijnen van het tijdschrift. We zijn achter, maar trachten in te halen. Dank zij de ijverige medewerking van enkele lezers zal dat wel gaan, maar we moeten voort maken om weer tot een geregeld verschijnen te komen, dus zendt s.v.p. bruikbare, aangename copie. De lezers weten niet met welke bezwaren men in Indië bij de uitgave van een geïllustreerd maandblad te kampen heeft. De cliché's worden niet door den uitgever en drukker geleverd en blijven meest lang in bewerking, terwijl potlood-teekeningen niet kunnen geclicheerd worden dan nadat ze zijn overgeteekend met O. I. inkt, wat veel geld kost. Photo's, *zeer scherp* en *meesterlijk* uitgevoerd geven meest goede cliché's, maar missen ze deze eigenschappen, dan komt er niets van terecht en kost het toch evenveel geld, zegge *veel.*

Men krijgt bijv. een aardig stuk, dat men gaarne onmiddellijk wil opnemen, de teekeningen zullen volgen en komen een paar weken later. Voor het nummer dat in bewerking is wordt het dus te laat; òf de redactie zelf wil bijv. bij een haar toegezonden artikel illustratie's plaatsen, die geteekend door haar teekenaar na geclicheerd te zijn juist na een maand gereed zijn. In beide geschetste gevallen kan er copie gebrek voor 't eerstvolgende nummer en dus vertraging in 't verschijnen van 't nieuwe nummer ontstaan. Nu kan ieder medewerker zelf bepalen op welke wijze in een en ander verbetering is te brengen.

We dringen ten slotte nog eens krachtig aan op aller medewerking [ook wat het werven van nieuwe leden en abonné's betreft] en wenschen de lezers der *Tropische Natuur* van harte heil, zegen in 1915

de Redactie.

UIT EEN MERKWAARDIG BOEK.

In verband met het stuk van den Heer SCHROO laten we hier over datzelfde onderwerp in de oorspronkelijke spelling een aanhaling volgen uit: „De *Natuurlijke* „*Historie der Insecten;* voorzien met naar 't Leven getekende en gekoleurde Plaaten. Volgens „eigen ondervinding beschreeven, door den Heer AUGUST JOHAN RÖSEL, van Rosenhof, „Miniatuur-Schilder. Met zeer nutte en fraaie Aanmerkingen verrijkt door den Heer C. F. „C. KLEEMANN. Uit den echten Hoogduitschen Druk van den Heer RÖSEL, en de geschree- „ven Aanmerkingen van den Heer KLEEMANN, vertaald, onder toezicht en de beschaaving „van eenige voornaame Liefhebbers. Te Haarlem en Amsterdam. Bij C. H. BOHN en „H. GARTMAN, Boekverkoopers. 1765.

De listige en behendige MIEREN-ROOVER, *die in eene Land- en Nacht-Nimph verandert; benevens zyne wonderbaare Eigenschappen.*

§ 1.

Wanneer wy de daadlyke verrichtingen der Dieren met opmerkzaamheid beschouwen, zullen dezelven ons zo wonderbaar voorkomen, dat wy ons wel gedrongen vinden, om aan

zommigen eene zekere soort van vernuftigheid toe te schryven. Hy die 'er een breedvoeriger bewys van zien wil, kan zyn verlangen voldoen in 't Werk, door den Heer Professor WINCKLER te Leipzig, in 't jaar 1745, uitgegeeven, genaamd, *Philosophische onderzoekingen raakende het zyn en weezen van de Ziel der Dieren:* waarin klaar beweezen wordt, dat de zielen van zommige Dieren eene zekere maate van vernuft hebben. Tot dit slag van Dieren wordt aldaar ook betrokken het Insect, waar van ik tegenwoordig voorneemens ben te spreeken; welks verrichtingen echter in dat Geschrift niet naar den eisch beschreeven worden. Onder alle Insecten, die ik, naar hunne byzondere en beschouwens waardige eigenschappen, onderzocht hebbe, is 'er my nog geen zo merkwaardig voorgekomen, als even dit Gedierte. Het is in grootte zeer gelijk aan eene aschgraauwe Spin; en heeft eene spitze knyp- of vangtang voor aan den Kop. De Liefhebbers kennen dit Insect by den naam van *Formicaleo*, dat zo veel zeggen wil, als *Mieren-Leeuw;* doch by de Duitschers is het tot hier aan toe de *Roof-Mier* geheeten; welke beide naamen dit Schepzel nochtans niet zeer voegen. De naam van *Mieren-Leeuw* past 'er niet aan; om dat het, schoon 't zich met Mieren voede, dezelven echter niet aanvalt als een Leeuw, die op den roof uitgaat, maar ze veel eer door list zoekt te betrappen. *Roof-Mier* kan men 't ook niet wel noemen; dewyl het, ten opzichte der gestalte en eigenschappen, niets met eene Mier gemeen heeft. Met veel meer recht komt het zelve, naar myn inzien, den naam toe van *Mieren-Roover;* want schoon ook andere Insecten aan dit Gedierte tot eene aangenaame spyze verstrekken, schynt nochtans de plaats van deszelfs verblyf duidelyk aan te toonen, dat het den kuil, waar in het op den roof loert, voornaamlijk voor de Mieren graaft; doordien dezelve meerendeels, gevonden wordt by een Mierennest. Voorts noeme ik het gevleugeld Schepzel, dat door de Verandering uit dezen Worm voortkomt, eene Land- en Nachtnimph; om dat het niet alleen eene Libelle, of zogenaamde Waternimph gelyk is, maar ook uit een Aardworm, en niet als deze uit een Waterworm, gebooren wordt; en dat dezelve daar benevens slechts by nacht, en niet, als de Waternimph by dag gewoon is te vliegen.

§. 2.

Deze genoemde Land- en Nachtnimph was my reets voorlang bekend geweest; zo ter oorzaake dat ik haar menigwerf gezien had, als uit hoofde dat 'er op zekeren avond eene, door een open Venster, in myn vertrek, rondsom de Kaars, kwam vliegen; ook had ik 'er zelfs eenigen in myne Verzameling van Insecten. Doch uit welk een Worm zy voort kwam, kon ik niet ontdekken; voor dat ik eindelyk by geval het zesde Deel van het Werk van de Heer DE REAUMUR in handen kreeg, en doorbladerde; alwaar hy in de X^de^ Memorie eene breedvoerige beschryving van dit Insect geeft. Het was my diestyds zeer aangenaam, den Worm waar uit deze Nimph haaren oorsprong heeft te leeren kennen; maar ondertusschen kon ik my niet erinneren denzelven ooit gezien hebben; schoon ik niet twyffelde, op hy zou zich ook in ons gewest onthouden, door dien 'er de Nimphen veelmaals bespeurd wierden. Ik deed derhalve myn uiterste best om dien Worm te vinden; doch wel twee jaaren lang wendde ik vergeefsche moeite aan; ondertusschen zou ik echter, indien ik had konnen leezen 't gene 'er de Heer DE REAUMUR van schryft, myne moeite veeleer beloond gezien, en mynen wensch spoediger verkreegen hebben. Want, na dat de Heer Dr. HUTH my, het gene my noodig was te weeten, verklaard had; wel inzonderheid dat deze Worm zyn verblyf heeft, in 't drooge Zand; en dat een trechterswyze gemaakt rond kuiltje zyne tegenwoordigheid te kennen geeft; zo was ik verzekerd, diergelyke kuiltjes, of holligheden,

meermaals, aan de zandige wallen der boschen of beemden gezien te hebben; hoewel ik ze altoos gehouden hadde voor kuiltjes, die door den regen, of het druppen van de boomen, veroorzaakt waren. Nu beter onderricht zynde, ging ik vervolgens nooit zodanige kuiltjes voorby, of ik zag naauwkeurig toe: maar alle myne deswegen aangewende moeite was insgelyks vruchteloos; tot dat een jonge Boere Knaap, van wien ik my dikwyls by de Insecten-Jagt bediende, my leerde, hoe deze Wormen te vangen waren. Op zekeren dag met hem wandelende, wees hy my, aan den kant van een zandigen wal, by 't Woud, verscheiden diergelyke kuiltjes in 't zand, met verzekering, dat hier ook veele Zand-Diertjes moesten zyn. Hem daarop gevraagd hebdende, of hy zodanige Diertjes ook wist te vangen; dewyl ik zeer begeerig was 'er een te zien? zo ving hy terstond eene Mier, en wierpze in een dier kuiltjes; doch naauwlyks had ik gezien, dat die Mier door een ander Schepzel gegreepen wierd, of de Jonge schepte met zyne hand eenig Zand op; en toonde my den Worm, welken de Mier nog tusschen zyne vangtang vast hield. Teffens verhaalde my die Knaap, dat hy, met andere Jongens in het Zand speelende, eens met verbaasdheid gezien had, dat 'er in die kuiltjes een Dier verborgen zat, het welk alle Mieren opknapte, die by toeval, door 't rullend Zand, in die trechterachtige kuiltjes neder zakten; dat zy daarom een langen tyd toegezien hadden, om die kuiltjes niet te naderen; tot dat eindelyk een zyner Speelknaapen de stoutheid had, van 'er in te graaven, en hun dien Worm te toonen; waarmede zy zich naderhand, uit hoofde van zyne listige wyze en behendigheid om de Mieren te vangen, menigmaalen vermaakt hadden.

CORRESPONDENTIE.

DRINGEND VERZOEK AAN INZENDERS VAN PLANTENMATERIAAL.

Droog de plant eerst of zet haar op spiritus of formol, doch stuur haar *niet* levend over, want dan komt de boel meest half verrot en onkenbaar aan. Bovendien ben ik dikwijls op reis en moet de zending een dag of veertien bij mij blijven liggen voor ik haar te zien krijg. *Zend geen losse bladeren of bloemen, maar laat deze aan de twijg zitten.* Vergewis U goed, dat bladeren, bloemen en eventueel ook vruchten van dezelfde plant afkomstig zijn. Stuur *geen* losse plantendeelen, die kunnen alleen met groote moeite en vaak in het geheel niet gedetermineerd worden. C. A. B.

Gouv. besluit dd. 26 Juni 1908 No. 42.

Is goedgevonden en verstaan:

Bij wijze van tijdelijken maatregel te bepalen, dat door personen in Nederlandsch-Indië aan het Zoölogisch Museum van het Departement van Landbouw te Buitenzorg ten geschenke aangeboden dieren voorwerpen of verzamelingen op 's Lands kosten kunnen worden verzonden naar genoemde plaats.

Men gaat naar een spoorwegstation, geeft zijn voornemen te kennen aan den chef om een of ander voor rekening van den lande naar Buitenzorg te verzenden en ontvangt een *blauwen vrachtbrief* of bij verzending van bestelgoed een *blauwen geleidebrief.* Datum en No. van het besluit moeten daarop worden aangegeven.

Den Heer *W. A. H. te Goalpara.* Mogen wij U verwijzen naar een mededeeling over de door U gezonden bloemen. De afbeeldingen zijn zooals U zult zien naar Uw bloemen vervaardigd. We houden ons aanbevolen het resultaat van Uw waarnemingen, omtrent het ontplooien der bloemen bij de levende exemplaren, te vernemen.